

Klara Kalkstein

På en måte er jeg i familie med Sara Sandstein. Ingen av oss har vært skumle smelter under vulkaner, nei vi likte å ha det litt roligere, vi. En gang var jeg gammel havbunn. For lenge siden, mer enn 400 millioner år siden. Da var det flott her, varmt, deilig vann med et yrende dyreliv. Sjøliljer, trilobitter og andre raringer som ikke finnes lengre. Korallrev var det, til og med. Disse dyra kan du kanskje finne rester av hvis du ser nøye på meg.

Jeg vokste til, etter hvert ble det masse kalkslam og kalkbiter oppå hverandre. Noen ganger, i uvær, blandet det seg litt sand og leire sammen med kalkslammet. Etter som jeg ble tykkere og tykkere ble det mer og mer press på meg. Kalkbitene "limte" seg sammen og her ser du hvordan jeg ble til slutt: en fin, stripe stein som kan fortelle mye om hvordan det en gang var rundt meg.

Jeg er ganske nyttig også. Visste du at sånne som meg blir brukt i sement? Kanskje du visste det, men at du finner meg i tannkremen eller i papiret du tegner og skriver på, det var kanskje nytt? Vi steiner kan være til bruk for mye vi, nemlig. Så det kan være lurt å lytte til det vi har å fortelle!

De aller fleste kalksteinene er avsetningsbergarter. I vannet lever mange organismer som har kalkskall. Når disse organismene dør faller skallrester til bunns og kan hope seg opp i store mengder. Kalkskallene knuses og kittes sammen, og blir etter hvert til kalkstein. I en del kalksteiner kan man finne flotte fossiler, men ofte er alle spor etter skall utslettet i den prosessen som gjør kalkslam til kalkstein. Det vanligste mineralet i kalkstein er kalsitt, men det kan også finnes andre kalkmineraler som dolomitt og aragonitt. En kalkstein kan også inneholde noe leire og sand. Hvis bergarten utsettes for økt temperatur og trykk vil den bli til marmor.

